

ИЗВЈЕШТАЈ

КОМИСИЈЕ О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

I ПОДАЦИ О КОНКУРСУ

Конкурс објављен: 11.04.2012
Ужа научна/умјетничка област: ОПШТА ПСИХОЛОГИЈА
Назив факултета: Филозофски факултет
Број кандидата који се бирају: 1
Број пријављених кандидата: 1

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТИМА

Први Кандидат

1. Основни биографски подаци

Име, средње име и презиме: Милена (Драгољуб) Пашић
Датум и мјесто рођења: 07.09.1967. у Ријеци, Република Хрватска
Установе у којима је био запослен: Педагошки факултет у Ријеци, Филозофски факултет у Бањој Луци
Звања/ радна мјеста: Библиотекар
На Педагошком факултету у Ријеци
Асистент, виши асистент и доцент на предметима који припадају ужој научној области Општа психологија
Научна/умјетничка област: Психологија
Чланство у научним и стручним организацијама или удружењима: Друштво психолога РС

2. Биографија, дипломе и звања

Основне студије:

Завршила студије психологије на Заводу за психологију, Педагошки факултет, Ријека, Република Хрватска
Назив институције: Педагошки факултет, Ријека, Република Хрватска
Мјесто и година завршетка: Ријека, 1991. година

Постдипломске студије:

Завршила постдипломске студије психологије на Филозофском Факултету у Београду
Назив институције: Универзитет у Београду, Филозофски факултет
Мјесто и година завршетка: Београда, 2000. година
Назив магистарског рада: „Читљивост ћириличног и латиничног алфабета“
Ужа научна/умјетничка област: Општа психологија

Докторска дисертација:

„Повезаност интринсичке и екстринсичке мотивације са врстом награде и нивоом преференције задатка“

Претходни избори у наставна и научна звања (институција, звање и период):

Од школске 1994/1995. године до 2001 је запослена на Одсеку за психологију Филозофског факултета у Бањој Луци као асистент на предметима Општа психологија 1 и 2. Од школске 2001/2002 запослена је као виши асистент на предметима Општа психологија 1 и 2. Од школске 2007/2008 до 2012. Запослена је као доцент на предметима уже научне области Општа психологија, предмети Практикум: Општа психологија, Психологија мотивације и емоција (студијски програм Психологија), Психологија учења, психологија умјетности, Емоције: теорија и истраживања, Општа психологија 1 и 2 (студијски програм Педагогија), Психологија (нематични студијски програми).

3. Научна/умјетничка дјелатност кандидата

1. Радови прије последњег избора/реизбора

- Пашић, М. (2006). Конструкција скале интринсичке и екстринсичке мотивације и скале награда и преференције задатака. . Бања Лука, Филозофски факултет, Научни скупови, **6**.
- Боројевић, С., Пашић, М., Топић, Р. (2005). Метријске карактеристике Упитника за испитивање оријентације према постигнућу (циљеви постигнућа). Бања Лука: Лука: Научни скуп Наука и оразовање, Књига **6**, Том **II** (85-104).
- Пашић, М. (2005) . *Утицај артикулационе супресије на прелексичко фонолошко кодирање*. Бања Лука: Филозофски факултет, Научни скупови, **5**.
- Пашић, М. (2004). Успјешност читања ћириличног и латиничног текста. *Психологија*, **4**.
- Пашић, М.(2002). Фонолошке способности у раном читању. Бања Лука: Филозофски Факултет, Научни скупови, **3**, 389-403.
- Кутлача, М., Layne, С.М., Wood, J., Saltzman, W.S., Stuvland, R., Рynoos, R.S.(2000). Послијератна прилагодба у ратом изложеним средњим школама ученика двије године рослије рата. Сарајево: Симпозијум: Психосоцијалне послједице рата: Резултати емпиријских истраживања на подручју бивше Југославије.
- Милосављевић, Б., Савић, Ј., Гутовић, В., Кутлача, М. (1996). Рат, ратно окружење и синдром ратне психичке трауме дјете. *Психологија*, **4**.
- Милосављевић, Б., Савић, Ј., Кутлача, М., Турјачанин, В .(2000): Евалуација психосоцијалних програма у школама Републике Српске. у *Дјеца у рату и послије рата*. Бања Лука: Народна и универзитетска библиотека републике Српске »Петар Кочић« и Центар за развој и евалуацију психосоцијалних програма, Одсјек за психологију Филозофског факултета, Бања Лука.
- Савић, Ј., Милосављевић, Б., Кутлача, М. (2000). Трауме и депресивност адолесцената. у *Дјеца у рату и послије рата – психолошка истраживања*. Бања Лука: Народна и универзитетска библиотека републике Српске »Петар Кочић« и Центар за развој и евалуацију психосоцијалних програма психосоцијалних програма, Одсјек за психологију, Филозофског факултета, Бања Лука

Радови послије последњег избора/реизбора

Научна монографија националног значаја – 10 бодова

Пашић, М. (2009). Савремени приступи развоју мотивације. Бања Лука: Филозофски факултет

Студија под насловом "Савремени приступи развоју мотивације" заснована је на емпиријском истраживању проблема мотивације и представља допринос овом, у психологији интензивно проучаваном феномену. У првом дјелу студије др Пашић даје исцрпан историјски преглед различитих приступа проблему мотивације, захватајући најзначајније приступе као што су нагонске и редуccionистичке теорије, Фројдова психоаналитичка теорија и Халова теорија поткрепљења. Аутор посебну пажњу посвећује приказу односа између екстринсичке и интринсичке мотивације, а нарочито улози екстринсичке награде у интринсичкој мотивацији, што је и предмет истраживања приказаног у овој студији

Истраживање је спроведено на неколико стотина ученика средњих школа. Резултати, добијени факторском анализом, показују издвајање два фактора: фактор интринсичке мотивације коју детерминишу новост и тежина активности, радозналост, уживање у активности, жеља за спознајом и тежња за развијањем сопствених способности, и фактор екстринсичке мотивације који је детерминисан усмјереношћу ка награди, признању, жељом за успехом и страхом од неуспеха, као и мишљење родитеља, наставника и других ученика. Резултати истраживања показују да је интринсичка мотивација повезана са похвалом и подршком од стране наставника и родитеља, али и послом који се воли, док екстринсичка мотивација корелира, између осталог, не само са похвалама већ и избјегавањем казне од

стране родитеља и наставника и материјалним стимулансима, али и перспективом посла који доноси материјалну корист. Добијени налази показују да већу интринзичну мотивацију имају испитаници који преферирају теже и интересантне задатке који захјетвају размишљање и у којима до изражаја долази њихова креативност. Од посебног значаја је налаз да је ниво интринзичке мотивације у великој мери повезан са подстицајима наставника у правцу развоја способности, креативности и радозналости, док је екстринзичка мотивација повезана са подстицајем наставника на такмичење и успех у школи, али и на перспективу материјалне добити. Из ових налаза јасно је уочљив значај улоге наставника у развијању како интринзичке, тако и експеринзичке мотивације. Интринзичка и екстринзичка мотивација су, показују налази истраживања, повезани и са стилем афективне привржености: "сигурни стил" је значајно повезан са интринзичком мотивацијом, док је екстринзичка мотивација позитивно повезана са "окупираним" и "плашљивим" стилем и негативно повезана са припадношћу "сигурном" и "одбацујућем" стилу. Најзад, резултати истраживања показују да постоје разлике у нивоу интринзичке мотивације у зависти од пола, школског успјеха и образовања родитеља, што није случај када је у питању екстринзичка мотивација. Из истраживања др Пашић може се извести закључак да, иако су издвојени фактори интринзичке и екстринзичке мотивације, ове две врсте мотивације нису независне јер су идентификовани ајтеми који детерминишу оба фактора. Налази истраживања, такође, указују на то да се правилним избором награда и казни може утицати на развој интринзичке и експеринзичке мотивације

Студија др Милене Пашић представља темељно разматрање проблема интринзичке и екстринзичке мотивације и могућих чинилаца који на њих утичу. Ово је једна од ретких емпиријских студија мотивације у нас и представља значајан допринос разумевању неких аспеката овог феномена. Методолошки коректно изведено, истраживање приказано у овој студији нема само научне квалитете већ садржи и могућности практичне примене добијених налаза

ISBN 978-99938-34-87-8

Оригинални научни рад часопису националног значаја – 5 бодова:

Пашић, М., Топић, М. (у штампи). Конструкција скале за испитивање мотивације запослених. *Радови*

У овом раду аутори ставља нагласак на могућности испитивања мотивације запослених С обзиром на економске и политичке промјене које су захватиле простор бивше Југославије у задњих 20 година, услови за рад, који су настали као посљедица тих промјена, су релативно специфични и квалитативно другачији од услова који су типични за развијене државе Европе и свијета. Иако је концепт мотивације доста истраживан, генерално постоји проблем конструкције адекватне скале која би обухватла сву варијансу мотивације. Овај проблем нарочито долази до изражаја приликом испитивања мотивације запослених. С тим у вези јавља се потреба за конструкцијом скале мотивације на послу, која је отпорна на бројне факторе који се уплићу у радни процес, јер је мотивација запослених код нас слабо испитивана појава. Циљ овог истраживања био је конструкција и стандардизација скале која би испитивала интринзичку и екстринзичку мотивацију радника. Испитивање је проведено на 200 испитаника запослених у различитим дјелатностима, „како привредним тако и административним. Добијени резултати указују на задовољавајућу поузданост субскале интринзичке и екстринзичке мотивације, која је већа у односу на оригиналну скалу. Међутим, чињеница да само једна ставка прелази засићење 0.7, као и нешто нижа засићења на фактору екстринзичке мотивације, говори у прилог томе да би још требало радити на факторском прочишћавању ове скале. Такође, врло је могуће да мотивацију детерминишу још неки фактори, као што су године радног стажа, врста радног мјеста. Аутори дају препоруку о још неким факторима о којима би требало водити рачуна приликом испитивања мотивације запослених и које би скале мотивације запослених требале водити рачуна. и о неким другим факторима који могу интерферирати са мотивацијом за посао. Није неважно за мотивацију податак о успјешности радне каријере, те да ли су појединци

који се осјећају сретни и задовољни у животу, уједно и успјешнији у каријери. Такође, већи ниво позитивних емоција повезан је са пословима који укључују широк спектар различитих задатака, те са перцепцијом посла као значајног и који запосленицима пружа већи степен аутономије. На крају рада истиче се и важност истраживања мотивације запослених како за појединца, тако за организацију и менаџере, Резултати оваквих истраживања могу се искористити за унапређивање професионалног развоја свих запослених, напредовање у каријери, стимулисање развољ организацијске и менаџерске праксе, промовисање позитивних ставовљ запослених и повећавање радне ефикасности.

Оригинални научни рад часопису националног значаја – 5 бодова

Пашић, М. (2011). (Ре) конструкција скале интринсичке и екстринсичке мотивације. *Радови* 14, (233-249)

Ауторка у овом раду ставља нагласак на захватање широке варијансе мотивацијое адекватном скалом, која је усмјерена на испитивање мотивације са учење. Теоријски концепт интринсичке мотивације јавља се средином 20. вијека. До тог времена појам *мотивације* разматрао се са становишта „јединствене“ мотивације, а под тим се подразумејувала екстринсичка мотивација. Јавља се потреба не само да се теоријски одреди шта је у основи интринсичке мотивације, него се спроводе и многобројна истраживања о односу ове двије врсте мотивације. Један од главних проблема многобројних истраживања односио се на конструкцију скале која би на адекватан начин мјерила интринсичку и екстринсичку мотивацију.

Ово истраживање спроведено је на узорку од 172 студената с циљем да се постојећа скала ИМ/ЕМ адаптира. Добијени резултати указују да, иако се у основи интринсичке и екстринсичке мотивације налазе различити мотиви, факторизацијом скале добијене су хомогеније, тј. факторски чистије обје скале, што је и био циљ истраживања. И даље се може говорити о укупном скору интринсичке или екстринсичке мотивације, него о појединим итемима који дефинишу једну или другу скалу. Такође, из резултата се може закључити да коначне скале од по осам итема интринсичке и екстринсичке мотивације имају задовољавајућу поузданост, те да објашњавају већи дио варијансе интринсичке и екстринсичке мотивације. Другим ријечима, умјесто да се примијењује скала са великим бројем итемима, исти ефекат може се постићи са скалом од мањег броја итема, који имају задовољавајуће психометријске карактеристике.

ISSN 1512-505 X

Научни рад на скупу националног значаја, штампан у цјелини штампан у цјелини – 3 бода

Пашић, М. (2009). Вриједносне оријентације, ставови и мотивација младих
Бања Лука: Начни скуп Наука култура и идеологија, Књига 10, Том II, 193-205.

У овом раду нагласак се ставља на улогу које вриједности и ставови имају за развој мотивације. У данашњем времену друштвене и материјалне кризе, дошло је до промјена у вриједносном систему младих и њиховом односу, како према животу уопште, тако и према школовању и образовању. Ове промјене одразиле су се и на промјене у мотивацији за школу, чија варијанса је детерминисана многобројним факторима, е међу осталим и карактеристикама социјалне околине.

Истраживање је проведено узорку од 1017 средњошколцаца Републике Српске. Резултати показују да вриједносне оријентације и ставови према школи детерминишу 15% варијансе интринсичке мотивације, а 14% варијансе екстринсичке мотивације. Закључак који произлази из резултата овог рада јесте да мотивација ученика не овиси искључиво од карактеристика ученика/студената И труда односно поступака натсваника. Важну детерминанту представљају и продукти социјализације – социјалне вриједности И ставови. Иако не објашњавају већину варијансе интринсичке и екстринсичке мотивације, проценти од 15% И 14% објашњене варијансе указују да наставници треба да воде рачуна и о овим

факторима. Иако постоји општа импресија да је у данашњем времену ниво мотивације у популацији младих низак, правилним усмјеравањем младих према одређеним вриједностима, тј. стиловима живота и развојем позитивних ставова према учењу, раду и залагању, може се повећати ниво интринсичке и екстринсичке мотивације.

Научни рад на скупу националног значаја, штампан у цјелини – 3 бода

Пашић, М. (2008). Улога породице и васпитних стилова наставника у развоју мотивације адолесцената. Бања Лука: Научни скуп Научна и духовна утемељеност друштвених реформи, Књига 9, Том II, 319-333.

С обзиром на примарну улогу породице у развоју дјетета, породици се у овом раду приписује и веома битна улога за развој мотивације. Породица је главни материјални и емоционални ослонац у животу младог човјека, и уз школу, један од примарних фактора социјализације. Такође, породица има битну улогу и у развоју мотивације која се остварује усвајањем и интернализацијом вриједности и ставова. Кроз процес социјализације, поступци родитеља у односу на дјecu, као и топли емоционални односи међу члановима породице, важан су подстицај за развој мотивације. С друге стране, и велики дио процеса социјализације у школи одвија се усвајањем одређених вриједносних оријентација и циљева. На тај начин се посредним путем, уз примјену одговарајућих васпитних стилова и поступака наставника, може дјеловати на развој мотивације. Истраживање којим се бави овај рад проведено је на узорку од 1017 адолесцената, ученика средњих школа у Републици Српској. Резултати указују да поступци родитеља у већој мјери детерминишу варијансу екстринсичке мотивације, док су позитивни афективни односи међу члановима породице битни за развој и интринсичке и екстринсичке мотивације. Такође, одређени поступци и васпитни стилови наставника у значајној мјери подстичу развој ова два фактора мотивације.

Научни рад на скупу националног значаја, штампан у цјелини – 3 бода

Пашић, М. (2007). Подстицаји и врста задатка као чиниоци интринсичке и екстринсичке мотивације. Бања Лука: Научни скуп Наука и савремени друштвени процеси, Књига 8, Том II, 241- 263.

Ауторка у овом ради истиче проблем мотивисаности ученика као један од најважнијих у данашњем образовању. Мотивација је врло важан извор индивидуалних разлика у спремности ученика да одговоре на захтјеве школе. Будући да су извори мотивације различити, важно је утврдити мотиве ученика, те их усмјеравати како би се остварили одређени образовни циљеви

Истраживање приказано у овом раду проведено је на узорку од 514 ученика Гимназије и Грађевинске школе. Добијени резултати указују да се ниво мотивације за учење, за који постоји општа импресија да је релативно низак у овом времену друштвене и материјалне кризе, може повећати. Значајни чиниоци развоја интринсичке и екстринсичке мотивације су врста награде и преференција задатка са одређеним карактеристикама. Подаци о диференцијалној повезаности наведених чинилаца са интринсичком и екстринсичком мотивацијом имају велики значај како за наставнике, тако и за родитеље. Наиме, наставници и родитељи примјењују различите подстицаје да би позитивно утицали на развој мотивације за учење. Неке од тих подстицаја ученици перципирају као награду, неке као казну. Иако казна може бити у негативној корелацији са развојем интринсичке мотивације, она може бити у позитивној вези са развојем екстринсичке мотивације. Такође, пажљивим одабиром задатака и проблемских ситуација код ученика се може побудити радозналост и жеља за спознајом, умјесто досаде и шаблонског „одрађивања“ неке активности, који углавном негативно утичу на мотивацију. Као закључак, наводи се да је процес мотивисања појединца за неку активност, па тако и за школско учење, сложен

процес који не само да захтијева познавање бројних фактора који дјелују на мотивацију, него мора бити и прилагођен појединцу .

ISBN 978-99938-34-81-6

Укупан број бодова: 29

4. Образовна дјелатност кандидата

1. Образовна дјелатност прије последњег избора/реизбора

Квалитет педагошког рада на Универзитету:

У периоду од школске 1994/1995. године до 2001 је запослена на Одсеку за психологију Филозофског факултета у Бањој Луци као асистенткиња на предметима *Општа психологија 1* и *2*. Од школске 2001/2002 запослена је као виша асистенткиња на предметима *Општа психологија 1* и *2*. - 4 бода

2. Образовна дјелатност после последњег избора/реизбора

Менторство кандидата са степен другог циклуса:

- Мастер теза: Зора Марјановић - „Емоционална компетенција и циљеви постигнућа и задовољство животом младих“ – 2 бода
- Мастер теза: Весна Зекић – „Перфекционизам и циљеви постигнућа као предиктори школског успјеха ученика средњих школа“ – 2 бода

Квалитет педагошког рада на Универзитету:

У периоду од 2007. до 2012. радила је као доценткиња на предметима уже научне области Општа психологија, предмети *Практикум: Општа психологија*, *Психологија мотивације и емоција* (студијски програм Психологија), *Психологија учења*, *Психологија умјетности*, *Емоције: теорија и истраживања*, *Општа психологија 1* и *2* (студијски програм Педагогија), *Психологија* (нематични студијски програми). - 4 бода

Укупан број бодова: 12

5. Стручна дјелатност кандидата

1. Стручна дјелатност прије последњег избора/реизбора

Нема

2. Стручна дјелатност после последњег избора/реизбора

Релизован пројекат, патент, сорта, раса, сој или оригинални метод у производњи

Координатор пројекта „Социопсихолошки чиниоци развоја мотивације младих у средњим школама РС“ – 4 бода

Укупан број бодова: 4

III ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

(Образложење приједлога Комисије, са приједлогом једног кандидата за избор и назнаком за које звање се предлаже.)

На Конкурс за избор у звање наставника за ужу научну област Општа психологија објављен 11.04.2012. године у ”Гласу Српске”, пријавила се једна кандидаткиња: доц. др Милена Пашић.

Комисија је оцјењивала да ли кандидат испуњава услове за избор у звање наставника за ужу научну област Општа психологија. Комисија је закључила на основу прегледа приложене документације да пријављена кандидаткиња др Милена Пашић има задовољене сљедеће основне услове наведене у члану 77. Закона о високом образовању:

1. Има проведен један изборни период у звању доцента у периоду 2007-2012.

2. Има најмање пет научних радова из области за коју се бира, објављених у научним часописима и зборницима са рецензијом након избора у звање доцента: кандидаткиња има, у ауторству или ауторству, 2 научна рада у часопису од националног значаја и 3 научна рада на скупу националног значаја штампана у цјелини (укупно 19 бодова након посљедњег избора у звање).

3. Има објављену књигу (научну књигу, монографију или универзитетски уџбеник) или патент, односно оригинални метод у одговарајућој научној области, признат као заштићена интелектуална својина, након избора у звање доцента: кандидаткиња има, у ауторству објављену једну монографију од националног значаја (укупно 10 бодова након посљедњег избора у звање).

4. Била је члан комисије за одбрану магистарског или докторског рада, или има менторство кандидата за степен другог циклуса: Менторство за мастер тезе Зоре Марјановић - „Емоционална компетенција и циљеви постигнућа и задовољство животом младих“ и Весне Зекић – „Перфекционизам и циљеви постигнућа као предиктори школског успјеха ученика средњих школа“

Уз наведено кандидат посједује:

5. Има показане наставничке способности на наставним предметима из уже научне области Општа психологија.

6. Има завршен основни једнопредметни студиј Психологије, те магистериј и докторат из области Опште психологије.

7. Била је предједница Друштва психолога Републике Српске од 2007 до 2010.

8. Обављала је функцију водитеља студијског програма Психологија од 2007 до 2011.

Приједлог Комисије:

На основу овог Извјештаја чланови Комисије констатују да је кандидаткиња др Милена Пашић испунила све законске услове за избор у наставно звање ванредног професора (Члан 77. Закона о високом образовању): проведени један период у звању доцента из уже научне области Општа психологија, има објављен већи број радова (5) из уже научне области Општа психологија након избора у доцента, има објављену научну монографију из уже научне области Општа психологија након избора у доцента, била је ментор за радове другог циклуса студија, а и има показане наставничке способности. На бази наведеног чланови Комисије предлажу доценткињу др Милену Пашић за избор у звање ванредног професора за ужу научну област Општа психологија.

Чланови Комисије:

1. Др Владимир Такшић, редовни професор за уже научне области Општа психологија и Методологија, Филозофски факултет у Ријеци, предсједник

---

2. Др Бранко Милосављевић, професор емеритус, ужа научна област Социјална психологија, Филозофски факултет у Бањој Луци, члан

---

3. др Владимир Турјачанин, ванредни професор, за ужу научну област Социјална и организацијска психологија, Филозофски факултет у Бањој Луци, члан
